

Miti – drži ali ne drži?

- Pri 65. letih si star, iztrošen in neuporaben.
- Ljudje po 65. letu starosti niso sposobni učinkovito, uspešno delati, saj jih omejujejo slabše fizične in psihične sposobnosti.
- Za 40 let dela bom za celotno obdobje upokojitve prejemal pokojnino, ki mi bo omogočala relativno varno in udobno življenje.

dr. Eva Boštjančič

1

Zaključevanje kariere in prilagajanje na upokojitev

Dr. Eva Boštjančič
Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta

Ljubljana, 1. junij 2016

Kariera NEKOČ

Otroštvo (do pubertete)	Mladostništvo (od pubertete do 24. leta)	Zgodnja odraslost (24.-45. leta)	Srednja odraslost (45.-65. leta)	Pozna odraslost (od 65. do smrti)
----------------------------	--	--	--	--

dr. Eva Boštjančič

3

Razvojna naloga: srednja ➡ pozna odraslost

- premik od doseganja zadovoljstva in uspeha v poklicni vlogi k prilagajanju na upokožitev
- od stalnih finančnih prihodkov k ohranjanju finančne neodvisnosti in oblikovanju ustreznih življenjskih pogojev
- manj socialnih stikov
- od prilagajanja na telesne spremembe k ohranjanju zdravja in telesnih sposobnosti
- kriza identitete

dr. Eva Boštjančič

4

Pozna delovna kariera

- priprava na zaključevanje rednega dela, na upokojitev
- načrtovanje aktivnosti po upokojitvi
- veliko znanj, izkušenj
- boljše vodstvene sposobnosti
- slabše znajdenje pri novih nalogah in nalogah, ki zahtevajo dobro obvladanje informacijske tehnologije

dr. Eva Boštjančič

5

Zastoj kariere

Točka v karieri, kjer je verjetnost za napredovanje relativno nizka.

– V piramidalno strukturiranih organizacijah

– Stresno za posameznike, lahko spremljajo občutki frustriranosti, napak, krivde

☺ čas za spremembo, prehod, razvoj in refleksijo

dr. Eva Boštjančič

6

Prehodna upokožitev

- posamezniki se odločijo za katero od vrst prehodne zaposlitve – ostanejo na istem področju dela, na katerem so gradili kariero ali si poiščejo prehodno zaposlitev na popolnoma drugem področju
- poteka na različne načine, npr. zaposlitev za polovičen delovni čas, honorarno delo in druge oblike dela

dr. Eva Boštjančič

7

Kdo se odloča za prehodno upokožitev?

- imajo odlično zdravstveno stanje
- so dlje časa zaposleni v organizaciji
- imajo partnerja, ki je še zmeraj zaposlen
- imajo otroke, ki so še vzdrževani družinski člani
- tisti, ki so bolj zadovoljni z življenjem

dr. Eva Boštjančič

8

Upokojitev

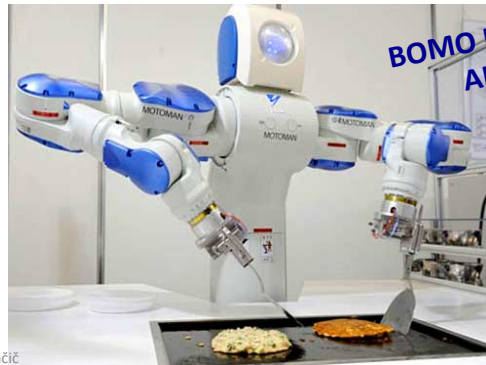
- Upokojitev najpogosteje definiramo z dvema značilnostima: s prenehanjem opravljanja plačanega dela in prejemanjem pokojnine.
- Uradno ne delajo, vse ostalo pa ...

Stres ob zaključevanju kariere

- doživljanje upokojitve kot stres - glede na ostale (pretekle) situacije v življenju
 - ↑ za osebe, ki imajo težave z zdravjem
 - ↑ slabo finančno stanje
 - ↑ glavni vir socialnih stikov zunaj družine
- ženske se hitreje umaknejo s trga dela, se lažje in hitreje navadijo na status upokojenke
- upokojitveni stres eden od razlogov za večjo samomorilnost moških starih 65 let

Kariera JUTRI

Otroštvo (do pubertete)	Mladostništvo (od pubertete do 24. leta)	Zgodnja odraslost (24.-45. leta)	Srednja odraslost (45.-65. leta)	Pozna odraslost (od 65. do smrti)
----------------------------	--	--	--	--

**BOMO POTREBOVALI EKSPERTE
ALI KOGA DRUGEGA?**

dr. Eva Boštjančič

11

Več o psihologiji dela

- www.psihologijadela.com
- YouTube: [Kadrovska psihologija](#)

dr. Eva Boštjančič

12